

DOBRE VEDIET

KVÍZ O VODE A VŠETKO, ČO S VODOU SÚVISÍ

- 1. Na planéte Zem v Slnčnej sústave je možný život rastlín, živočíchov a ľudí preto, že na Zemi je:**
 - A) Voda a atmosféra
 - B) Horniny
 - C) Dediny a mestá
- 2. Povrch Zeme tvoria oceány a pevnina. Koľko percent povrchu Zeme tvoria oceány ?**
 - A) 30 %
 - B) 50 %
 - C) 70 %
- 3. Svetový oceán tvoria spolu štyri oceány:**
 - A) Tichý, Teplý, Studený, Arktický
 - B) Tichý, Severný ľadový, Indický, Atlantický
 - C) Európsky, Africký, Americký, Ázijský
- 4. Voda na Zemi sa nachádza v troch skupenstvách:**
 - A) Plynné, tekuté, pevné
 - B) Ľad, soľ, cukor
 - C) V jazerách, v jaskyniach, v riekach
- 5. Voda sa skladá z dvoch chemických prvkov a má chemický vzorec:**
 - A) Dusík a vodík, N_2O
 - B) Vodík a kyslík, H_2O
 - C) Uhlík a kyslík, CO_2

6. Voda je základnou zložkou stavby živých organizmov. Telo dospelého človeka obsahuje približne:

- A) 80 % vody
- B) 30 % vody
- C) 65 % vody

7. Kúpalisko so zábavnými atrakciami obsahuje často vo svojom názve cudzím slovom označený názov vody. Môže sa preto nazývať:

- A) National-park
- B) Aqua-park
- C) Bio-park

8. Názvom „tvrdá voda“ sa označuje taká voda, ktorá:

- A) Pochádza z minerálnych prameňov a obsahuje veľa minerálov
- B) Pochádza z atmosférických zrážok (dážď, sneh)
- C) Destilovaná voda do chladiaceho systému v automobiloch

9. Voda sa podľa výskytu na Zemi rozdeľuje na:

- A) Pitnú, úžitkovú, otrávenú
- B) Dážďovú, podzemnú a povrchovú
- C) Pitnú, odpadovú, ľadovce

10. Kolobeh vody v prírode môžeme vysvetliť pomocou pojmov:

- A) Vyparovanie, oblaky, vietor, dážď, sneh, rieka, more, oceán
- B) Studňa, vedro, vodovod, odpad, žumpa, kanalizácia
- C) Hrniec, sporák, vodná para, okno, vetranie

11. Naša Zem sa nazýva odborne aj geosféra a rozdeľuje sa na niekoľko častí – sfér. Oblasť, ktorá sa zaoberá vodstvom (vodou), sa nazýva:

- A) Biosféra
- B) Pedosféra
- C) Hydrosféra

12. Pobrežia na Zemi sú veľmi členité a vytvárajú rôzne útvary. Zostavte správne dvojice (písmeno-číslo):

A. prieliv	1. výbežok pevniny do mora
B. prieplav	2. umelo vybudovaný prechod medzi 2 morami
C. polostrov	3. výbežok mora do pevniny
D. ostrov	4. úzka časť mora medzi 2 pevninami
E. záliv	5. menšia časť pevniny obkolesená morom

Správne dvojice sú:

13. Európu neobmývajú niektoré z oceánov. Je to oceán:

- A) Severný ľadový
- B) Atlantický
- C) Tichý

14. V minulosti mnoho moreplavcov bádalo vo vodách oceánov.

O jednom z nich sa hovorí, že v roku 1492 pristál v súostroví Bahamy, na ostrove Kuba a Haiti, avšak v domnení, že pristál v Indii. Až neskôr sa zistilo, že objavil nový svetadiel Ameriku.

Bol to moreplavec:

- A) Roald Amundsen
- B) James Cook
- C) Krištof Kolumbus

15. Najhlbším miestom svetového oceána je:

- A) Mariánska priekopa
- B) Mŕtve more
- C) Portorická priekopa

16. Skupina pojmov je zostavená podľa určitých logických súvislostí. Zo skupiny vyberte ten pojem, ktorý tam svojím významom nepatrí:

prameň, prítok, priehrada, meander, dolný tok, kráter, kaňon,
vodopád, erózia, akumulácia, delta

Do skupiny pojmov nepatrí:.....

17. Po ústupe ľadovcov v niektorých horských dolinách zostali jazerá, ktoré sa nazývajú:

- A) Priehrady
- B) Plesá
- C) Morény

18. Vo vodách na zemi žijú drobné rastliny a živočíchy, ktoré sú základom potravinového reťazca:

- A) Plazy a obojživelníky
- B) Koraly
- C) Planktón

19. Krajina na Zemi, v ktorej je počas celého roka teplo a veľmi vlhko, každý deň prší, sa nazýva:

- A) Dažďové lesy
- B) Monzúnové lesy
- C) Savany

20. Na Zemi sa voda vyskytuje aj vo forme ľadovcov, ktoré sa tam udržia po celý rok. Najviac je ľadovcami pokrytý svetadiel:

- A) Grónsko
- B) Ázia
- C) Antarktída

21. Zo skupiny pojmov vyberte dva tie, ktoré tam svojím významom logicky nepatria:

Amazon, Kongo, Mississippi, Rio Grande,

Dunaj, Sacramento, Missouri, Colorado, Parana

Do skupiny pojmov nepatria. a

22. Na mnohých pobrežiach a riekach vznikli prístavy a veľké mestá. Doplníte vetu tak, aby bola správna a úplná.

Hlavné mesto Egyptaleží v delte rieky, ktorá sa vlieva do mora.

23. Morská voda nie je pitná, pretože obsahuje:

A) Veľa planktónu

B) Veľa solí

C) Veľa rýb

24. Ochranu vody, pôdy a prírody na Slovensku zabezpečuje:

A) Ministerstvo životného prostredia

B) Ministerstvo hospodárstva

C) Ministerstvo školstva

25. Voda patrí k významným rozpúšťadlám. Do hrnca s vodou dáme veľa cukru, ktorý sa má všetok rozpustiť, aby vznikol sirup. Aby sirup vznikol čím skôr, musíme urobiť:

A) Necháme zamrznúť do mrazničky

B) Necháme zohriať na vysokú teplotu a miešať

C) Necháme stáť aspoň dva dni

26. Žitný ostrov je územie medzi riekami Dunaj a Malý Dunaj na Podunajskej nížine. Jeho územie je chránené, pretože:

A) Je tam významné ložisko ropy a zemného plynu

B) Je to národný park

C) Je tam významné ložisko kvalitnej pitnej vody

27. Ľudia majú vo svojich príbytkoch často vybudované vlastné studne na pitnú vodu. Aby zistili jej nezávadnosť a vhodnosť na konzumáciu, môžu si dať urobiť chemický a mikrobiologický rozbor vody. Tento rozbor vykonáva:

- A) Okresný úrad – odbor životného prostredia
- B) Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- C) Okresná nemocnica – laboratórium

28. Ak majú ľudia pri svojom dome vybudovaný odpad použitej vody do žumpy, ktorá nie je izolovaná (trativod), ohrozujú sami seba tým, že:

- A) Zamoria chemikáliami a fekáliami podzemnú vodu blízko svojej studne, z ktorej vodu pijú, varia z nej a umývajú sa v nej
- B) Zamoria polia okolo dediny
- C) Otrávia ryby v dedinskom potoku

29. Priemyselný závod, ktorý využíva vo výrobe úžitkovú (technickú) vodu, po jej použití:

- A) Musí mať zabezpečené, že sa bude odpadová voda skladovať v nepriepustných nádržiach a počas dažďov ju vypustia do rieky
- B) Môžu ju hneď vypustiť do najbližšej rieky a takto postupne sa zo závodu vypúšťa
- C) Závod sa musí mať vybudovanú vlastnú čističku odpadovej vody, postarať sa o ekologické prečistenie vody a až potom ju môže vypustiť do voľnej prírody

30. Najväčším znečisťovateľom povrchovej a podzemnej vody je:

- A) Ropa, palivá a oleje
- B) Zemný plyn
- C) Hnojenie polí a výsadba na poliach

**31. Na obrázkoch sú rôzne spôsoby spracovania odpadovej vody.
Zakrúžkujte možnosť, ktorá je správna (ÁNO) alebo nesprávna (NIE).**

ÁNO - NIE

ÁNO - NIE

32. Pre človeka je jedným z najdôležitejších predpokladov zdravého životného štýlu pitný režim – každodenné pitie dostatočného množstva tekutín prospešných pre zdravie. Zakrúžkujte možnosť, ktorá je správna.

ÁNO – NIE

ÁNO - NIE

33. Voda je vzácna tekutina. Kto jej má dostatok, tak si ju neváži a plytvá ňou. Sú oblasti na svete, kde je však vzácna, kde jej majú ľudia nedostatok, kde je nekvalitná a obyvatelia týchto oblastí preto trpia rôznymi chorobami, alebo aj umierajú od hladu a smädu. Ku obrázkom dopíš:

Napiješ sa z pohára, ktorý drží chlapec v pravej ruke?

Napiješ sa spolu s deťmi v situácii na obrázku?

Vymenil/vymenila by si svoj život a svoje problémy za život a problémy afrických detí v oblastiach, kde je sucho ?

UNICEF je medzinárodná charitatívna organizácia na pomoc ľuďom v núdzi, v chudobných oblastiach sveta, aj v oblastiach sucha. Pomáha v oblastiach, kde ľudia trpia hladom, smädom a chorobami.

Zapojil/zapojila by si sa malou čiastkou peňazí do zbierky na darovanie a dopravu čistej pitnej vody pre obyvateľov Afriky ?

34. Vieš aká je cena pitnej vody na Slovensku ? Koľko eur zaplatíme v roku 2017 za výrobu 1 000 litrov čistej pitnej vody ?

Vyber z možností:

A) 5,0259 eur za 1 000 litrov (1 meter kubický)

B) 1,2962 eur za 1 000 litrov (1 meter kubický)

C) 0,2581 eur za 1 000 litrov (1 meter kubický)

K tejto cene sa vo faktúre pripočíta cena za odvedenie použitej vody a za distribúciu vody potrubím do domácností.

● Má preto zmysel šetriť pitnou vodou ? ÁNO - NIE

● Má zmysel dať opraviť vodovodný kohútik,
z ktorého sústavne kvapká voda ? ÁNO - NIE

● Je správne každý deň si napustiť plnú vaňu vody? ÁNO - NIE

● Je správne sa radšej sa sprchovať a použiť len minimálne
množstvo vody ? ÁNO - NIE

● Rozprávajú sa s Vami rodičia o význame
čistej pitnej vody ? ÁNO - NIE

● Rozprávajú sa s Vami rodičia o význame šetrenia
pitnou vodou z vodovodu ? ÁNO - NIE

35. Človek si neuvedomuje hodnotu vody, pokiaľ mu nechýba.

ÚLOHA:

Vypíšte z danej vety podstatné mená a určte ich rod, číslo, pád a vzor.

Podstatné meno	Rod	Číslo	Pád	Vzor

36. V nasledovnom príbehu sa opisuje, aké činnosti zvyčajne vykonávame po príchode domov zo školy. Príbeh si pozorne prečítajte. Podčiarknite slová, ktoré spomínajú vodu, výrobky obsahujúce veľa vody alebo činnosti spojené s vodou. Takéto prípady napokon spočítajte a uveďte ich počet.

Hneď, ako prídem domov, navštívim WC a umyjem si ruky mydlom. Zapnem si počítač a pozriem poštu v mailovej schránke. Potom si prezerám Facebook, pri ktorom trávim zvyčajne viac času, a tak si pri tom vypijem chutný ovocný čaj s medom.

Urobím si aj nejaký olovrant, väčšinou jogurt, ovocie alebo len ovocnú šťavu, do ktorej si pridávam trocha minerálky.

Potom po sebe umyjem riad a idem von na prechádzku alebo sa trocha pobicyklovať – ak prší, tak sa hráme doma s kamarátmi. Ak idem von, zvyčajne si so sebou vezmem aj fľašu s vodou na pitie, lebo vždy mám smäd. Niekedy si svoju fľašu zabudnem, a tak si kúpim. Najradšej mám sytenú minerálku alebo čaj Nestea - zelený s citrónom.

Potom sa cítim oddýchnutý, a tak sa po športe osprchujem. Cítim sa veľmi dobre. Potom sa venujem domácim úlohám a učeniu.

Večeru pripravujú väčšinou rodičia alebo babka. Najradšej mám špagety, vyvarené v hrnci plnom vody, s paradajkovou omáčkou a strúhaným syrom.

Večer zvyčajne pozerám televízor, hrám sa alebo som pri počítači. Rodičia ma pred spaním vždy upozornia, aby som si umyl zuby a potom už nič nejedol.

Nakoniec polejem svoj kvet pri okne a idem spať.

Počet slovných spojení súvisiacich s vodou:

KONIEC TESTU

VYHODNOTENIE

POČET BODOV: